

Cílem semináře je důkladné praktické procvičení teoretických poznatků z přednášek Morfologie III, tj. průběžné upevňování teoretických znalostí o jednotlivých probíraných slovních druzích a o jejich gramatických kategoriích. Procvičování je realizováno v sadách cvičení. Jednotlivé jevy jsou v rámci češtiny a ruštiny vzájemně konfrontovány, je přihlédnuto k roli interference v procesu osvojování si cizího jazyka. V jednotlivých seminářích se v průběhu semestru nejprve vychází ze základních teoretických pravidel ruské morfologie, teprve pak se přechází k jevům a pravidlům (a výjimkám z nich), které obvykle působí nesnáze studujícím, s cílem odstranit vliv negativní interference. Seminář si zároveň klade za cíl přispět k rozšíření slovní zásoby v oblasti současného ruského jazyka s přihlédnutím ke slovům a výrazům z každodenního života. V hodinách je též cyklicky prověřováno zvládnutí učiva předchozích dvou semestrů formou shrnujících písemných cvičení. Nedílnou součástí studia je i samostatná práce studentů a procvičování v rámci domácí přípravy.

1. Číslovky a číselné výrazy. Slovnědruhá charakteristika. Číslovky základní, druhové a řadové.
2. Číslovky a číselné výrazy. Neurčité, podílné, násobné, zlomkové. Tvaroslovná paradigmata.
3. Číslovky a číselné výrazy. Vyjádření času, tvary počítaného předmětu. Slovtvorná charakteristika číslovek. Pravopis.
4. **Písemná kontrolní práce: 1. – 3. téma.** Slovnědruhá charakteristika ruského slovesa. Slovesné tvary určité a neurčité. Tvoření slovesných tvarů. Morfologické kategorie slovesných tvarů určitých: kategorie osoby, čísla, času, jmenného rodu, slovesného způsobu. Kmen přítomný, kmen infinitivní. Klasifikace sloves.
5. Slovesa I. a II. časování.
6. Slovesa. Produktivní a neproduktivní slovesné třídy. Střídání hlásek.
7. Klasifikace produktivních sloves.
8. **Písemná kontrolní práce: 4. – 7. téma.** Časování neproduktivních sloves - I část.
9. Časování neproduktivních sloves. II. část. Slovesa izolovaná.
10. Kategorie vidu. Tvoření vidových korelací.
11. **Písemná kontrolní práce: 8. – 10. téma.** Kategorie času.
12. **Zápočtová písemná práce.**
13. Hodnocení semestru a udělení zápočtu.

Požadavky k zápočtu

1. Pravidelná aktivní účast na seminářích – tolerance dvou absencí za semestr, průběžné plnění zadávaných úkolů na základě osvojené teoretické látky a odborné terminologie.
2. Praktické užívání odborné terminologie.
3. Zvládnutí dílčích písemných kontrolních prací, tj. **pro připuštění k zápočtové písemné práci je zapotřebí z celkového počtu tří dílčích písemných kontrolních prací úspěšně napsat dvě práce** (dílní písemné práce budou psány dle rozpisu viz výše).
4. Úspěšné zvládnutí zápočtové písemné práce na vybrané jevy. Zápočtová práce shrnuje učivo celého podzimního semestru.

Literatura

- BALCAR, M. *Sbírka cvičení k ruské gramatice*. Praha: VŠE, 1996. 99 s. ISBN 80-7079-307-4.
- BRANDNER, A. *Seminární cvičení z morfologie ruštiny*. Brno: FF MU, 2001. 92 s. ISBN 80-210-2528-X.
- BRČÁKOVÁ, D. a kol. *15 uroků po ruské morfologii*. Praha: UK Karolinum, 2000. 176 s. ISBN 80-7184-396-2.
- DLOUHÝ, M. – SPIRIDONOV, V. *Texty a úkoly k jazykovému rozboru z ruštiny*. Praha: PedF UK, 1998. 134 s.
- GLAZUNOVA, O. I. *Grammatika russkogo jazyka v upražněnjach i kommentarijach. Morfologija*. Sankt-Peterburg: Zlatoust, 2000. 424 s. ISBN 5-86547-136-8.
- LEBEDĚVA, M. N. *Slovar-spravočnik sintaksičeskoj sočetajnosti glagolov*. Moskva: Russkij jazyk, 2000. 192 s. ISBN 5-88337-018-7.
- PUCHLJAKOVÁ, H. *Sbírka cvičení z morfologie ruštiny*. Praha: SPN, 1982. 202 s. 17-538-52.
- ZARUBINA, N. D. – OŽEGOVA, N. S. *Sbornik upražněnj po grammatike russkogo jazyka*. Moskva: Russkij jazyk, 1980. 144 s. 70102-241 / 015(01)-80 10-81.
Xeroxované materiály a materiály v elektronické podobě.

V Brně dne 1. září 2005